

TEMAT: ŚWIADKOWIE HOLOKAUSTU. POSTAWY POLAKÓW W LATACH II WOJNY ŚWIATOWEJ WOBEC ZAGŁADY ŻYDÓW.¹

Świadkiem Zagłady jest ten, który wie (naocznie lub pośrednio) i pozostaje bierny lub podejmuje działanie w kierunku dobra lub zła. Podejmując działanie zmienia status świadka w osobę niosącą pomoc ofiarom lub w pomocnika oprawców.

Typ szkoły:

Gimnazjum/Liceum ogólnokształcące

Cel ogólny:

- Zwrócenie uwagi uczniów na różnorodne postawy Polaków wobec zagłady Żydów.
- Ukazanie uwarunkowań podejmowanych decyzji o działaniu w kierunku dobra lub zła, albo zaniechania działania.

Cele szczegółowe:

Uczniowie po lekcji będą

- wskazywali różnorodne uwarunkowania postaw wobec zagłady Żydów;
- wskazywali na różne postawy wobec zagłady Żydów;
- rozumieli konsekwencje zachowań świadków zagłady.

Metody pracy:

Elementy wykładu, praca w grupach, praca ze źródłem, elementy dyskusji, metaplan, drzewko decyzyjne, elementy dramy.

Uwagi do realizacji:

Przedstawione propozycje materiału ilustracyjnego i pytań/poleceń dla uczniów, mogą być wykorzystane przy konstruowaniu scenariusza lekcji poświęconej tematyce Holokaustu. Materiały mogą być wykorzystane na różnym etapie kształcenia.

¹ Materiał został opracowany przez nauczycieli uczestniczących w konferencji naukowo-edukacyjnej pt.: „Zagłada Żydów – nauczanie z perspektywy świadka” zorganizowanej przez Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej IPN w Lublinie, w dniach 6-8 października 2005.

Fotografia 1.

Mieszkańcy Grybowa koło Nowego Sącza towarzyszą pani Suchanowej przyłapaną przez Niemców na pomocy Żydom. Na tabliczce zawieszanej na szyi kobiety widnieje napis: „Za to, że sprzedaje towar ŻYDOM”.

Źr: Archiwum Żydowskiego Instytutu Historycznego w Warszawie

Źr. fotografii: Robert Szuchta, Piotr Trojański, „Holokaust zrozumieć dlaczego”, Warszawa 2003 s. 230

Pytania/polecenia dla uczniów, do pracy z materiałem ilustracyjnym.

1. Opisz własnymi słowami, co widzisz na fotografii?
2. Wyobraź sobie, że jesteś chłopcem na pierwszym planie. Opowiedz co czujesz?
3. Zastanów się, w jakich okolicznościach została wykonana ta fotografia.
4. Jak zachowują się uczestnicy (świadkowie) zdarzenia? Wyobraź sobie, że stoisz w tłumie, opowiedz co czujesz?
5. Opisz, z perspektywy p. Suchanowej, sytuację w której się znalazła; spróbuj sobie wyobrazić, co czuje?
6. Jak przedstawione wydarzenie mogło wpłynąć na przyszłe postawy świadków?